

štvo JUU za srez orašacki v Arandelovcu, je poslalo izvršnem odboru JUU v to svrhu svoj prvi prispevek v znesku 1000 Din in je vpisalo Viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja v ta fond kot dobrotnika.

VENEC JUGOSLOVANSKEGA UČITELJSKEGA UDRUŽENJA V BEGRADU ZA NEKATERE ČLANE I. ZEDINITELJA

Jugoslovensko učiteljsko združenje v Beogradu je položilo v imenu vseh 10. banovinskih sekcij in 300 sreskih društev JUU v državi skupni srebrni venec v velikosti 105 x 60 cm na oder blagopokojnega kralja Aleksandra I. Zedinitelja. Venec je iz čistega srebra sestavljen iz hrastovih in lavorjevih listov, ki predstavljajo vsa sreska društva JUU v Jugoslaviji.

Da bi se učiteljstvo oddolžilo Viteškemu kralju za posebno pažnjo, ki jo je izkazal učiteljstvu s svojim lastnoročno pisanim pismom skupščini Jugoslovenskega učiteljskega združenja I. 1931., je združenje v venecu na posebni plaketi vgraviralo omenjeno pismo, ki se glasi:

»Jugoslovanski učitelji, prežeti ljubezni do svojega naroda in svojega težavnega, toda vzvišenega poklica, so graditelji narodove duše, njegove nacionalne zavesti in kulture. Da bi v popolnosti ustrezali željam in nadam, ki jih nanje polaga njihov kralj in narod, mora biti Jugoslovensko učiteljsko združenje, ki združuje vse sedanje in bodoče jugoslovanske učitelje, žarišče prosvete, stebler jugoslovenskega nacionalizma in pobuda za vsa lepa stremeljenja v bodočnosti Jugoslavije.«

Na Bledu, 20. VIII. 1931.

Aleksander, s. r.

Venec je pritrjen na črn zamek. Na državni trobojnici je napisano: »Očetu in pravečitelju Jugoslavije — »Graditelji narodove duše, nacionalne zavesti in kulture«. V spodnjem delu na pozlačeni pentli je vgraviran napis: »Viteškemu kralju Aleksandru I. Zedinitelju — 17. oktobra 1934.« Jugoslovensko učiteljsko združenje v Beogradu, v imenu svojih sekcij za mesto Beograd, var-darsko, vrbasko, dravsko, drinsko, dunavsko, zetsko moravsko, primorsko, savsko banovino in 300 sreskih društev JUU Jugoslavije. Venec se bo hranil kot trajen spomin zvestobe Jugoslovenskega učiteljstva Viteškemu kralju.

SOZALJE JUGOSLOVANSKEGA UČITELJSKEGA UDRUŽENJA FRANCO-SKEMU NARODU.

Da izrazi sožalje ob žalovanju obeh narodov so se dne 13. oktobra v imenu Jugoslovenskega učiteljskega združenja vpisali v žalno knjigo beogradskega francoskega posla-ništva predsednik g. Ivan Dimnik in podpredsednika gg. Dorde Mirkov in Todor Dimitrijević.

IZRAZI SOZALJA ČESKOSLOVAŠKE UČITELJSKE ZVEZE IZ PRAGE.

Jugoslovensko učiteljsko združenje je prejelo iz Českoslovaške pismo s slededč vsebino: »Českoslovaško učiteljstvo je globoko ganjeno zaradi tragične smrti Vašega Velikega kralja Aleksandra I. Izvolite sprejeti naše iskrene izjave o našem globokem sočustvo-vanju v tej nesreči, ki je zadela Vaš narod in ki jo tudi naša republika čuti kot svojo nesrečo. — Ta težki udarec more samo okre-piti vezi, ki bodo oba naroda in obe državi večno spajale v sreči in nesreči.

Zelimo Vam, dragi kolegi, da Vaše šolsko in prosvetno delo prinese jugoslovenske-mu narodu mnogo uspehov in moči.»

Za zvezo (podpis).

+ JUU CELJSKO UČITELJSKO DRUŠTVO je imelo dne 11. oktobra ob 3. uri popoldne žalno sejo za Nj. Vel. kraljem Aleksandrom I. Zediniteljem ob polnoštevilni prisotnosti upravnega in nadzornega odbora ter še nekaterih članov in članic. Društveni predsednik tov. Jos. Gosak je v globoko občutenem govoru orisal delo velikega kralja — junaka in mučenika za ustvaritev edine, močne in prosvetljene Jugoslavije, naglasil njegove zasluge za konsolidacijo Evrope ter poudaril težino izgube, ki je zadela narod, državo in Evropo. Po enominutnem molku so navzoči zaklicali mrtvemu kralju »Slava!« Nato je tov. predsednik izrekel zagotovilo, da bo učiteljstvo v vsi ljubezniji in zvestobo služilo domovini pod vladarstvom Nj. Vel. kralja Petra II.

Poslana je bila sožalna brzojavka maršalatu dvora. Na pogrebu bo zastopal društvo tov. Fran Hajnshek.

+ JUU — UČITELJSKO DRUŠTVO KOZJE je imelo dne 13. oktobra 1934. žalno sejo. Tov. predsednik povečuje velikega pokojnika kot vzor državljana, državnika, vladarja, vojaka, vojskovodjo in prvobornika za mir in edinstvo na Balkanu ter podpre svoja izvajanja z zgodovinskimi dejstvi iz njegove mladosti, iz balkanske in svetovne vojne, kakor iz vojne dobe. Spominja se blagega Viteškega vladarja kot prijatelja, učitelja, vodnika in vzornika našemu stanu.

+ ODBOR SRESKEGA DRUŠTVA JUU LJUBLJANA MESTO je imel žalno sejo za blagopokojnim Viteškim kraljem Aleksandrom I. Zediniteljem, v soboto 13. okt. S seje so bile poslana sožalna brzojavka Nj. Vel. kraljiči, Nj. Vis. knezu Pavlu in vdanostna brzojavka Nj. Vel. kralju Petru II. — Skupna komemoracija vsega članstva je bila v četrtek 18. okt.

+ ODBOR SRESKEGA UČITELJSKEGA DRUŠTVA V KAMNIKU je imel dne 16. okt. 1934. v Domžalah svojo žalno sejo, s katere je poslal slededč sožalno brzojavko maršalatu dvora v Beogradu: »Na svoji žalni

seji dne 16. okt. 1934. zbrani odbor učiteljskega društva za srez Kamnik Vam izraža najgloblje sožalje ob priliki tragične smrti našega ljubljene vladarja Viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja. Obenem obljublja, da bo učiteljstvo zvest čuvar njegove oporo-ke in izreka svojo vdanost Nj. Vel. kralju Petru II.

Sklenjeno je bilo tudi, da bo skupna komemoracija za pokojnim kraljem za članstvo v mesecu novembru.

Fr. Ostanek, preds. Št. Trobiš, taj.

+ ZALNA SEJA JUU — SRESKEGA DRUŠTVA KOČEVJE.

Globalno potrti nad kruto vestjo, ki je obšla nas in ves kulturni svet ter zadala najtežji udarec naši državi, se je dne 14. okt.

t. l. sestala upravni in nadzorni odbor JUU — sreskega društva Kočevje k žalni seji, da da izraza svoji veliki boli ob izgubi našega blagopokojnega Viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja.

Predsednik društva je imel komemora-tivni govor, v katerem je orisal zasluge in de-lo blagopokojnega kralja za svoj narod, za svetovni mir in s tem za občo prosveto.

Na predlog tov. Vodopivca je društvo poklonilo Učiteljskemu domu v Ljubljani ti-soč dinarjev v spomin največjemu učitelju jugoslovenskega naroda in največjemu prijat-elju učiteljstva. Na pogrebni svečanosti v Beogradu bo zastopal društvo tov. predse-dnik.

Herman Kmet, preds. Čok Antonija, taj.

Splošne vesti

— Slovenska šolska matica je imela žalno sejo ob smrti Viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja v ponedeljek, dne 15. oktobra 1934. ob 11. uri v šoli na Ledini. Predsednik društva prof. dr. Ozvald je takole nagovoril navzoče: Čislani odbor! Na odborovih sejah Slov. šol. matice sta običajno imeli besedo skrb in resna misel. A povod današnjemu se-stanku sta — smrt in groza. Saj se je odigra-lo nekaj tako strašnega, da človek ne premore besed, ki bi vanje odel svojo sodbo, svojo bol, svojo obsodbo.

Smisel tistega dejstva, ki ima svoje ognjišče v organizaciji Slov. šol. matice, je največ ta, da si vsak na svoj način prizade-vamo, naš mladi rod kultivirati. Pa stojiš ob nečloveškem dejanju, ki se je izvršilo dne 9. oktobra, tik malone zadnjega vprašanja: ali se človek da še vobče kultivirati? Kajti kulturna zavest človeštva je s prokletim de-ianjem dobila strahoten sunek.

A življenje teče kljub našemu žalovanju po svoji strugi dalje. In ena izmed njegovih velikih tajen je v tem, da na medoumljiv nam način podaja roko smrti. Mors tua — vita mea! A s tem zahteva od nas, da bodimo stvarni ter iščimo uteha za svojo na moč glo-boko bol v uvidevanju te življenjsko nujne povezanosti: kralj je umrl, naj živi kralj! In zato vzkliknimo: »Slava mrtvemu Kralju očetu, Bog živi mladega Kralja — sina!«

V globoki tugi so navzoči poslušali in sprejeli te predsednikove besede. Odbor je odposlal maršalatu dvora tole brzojavko:

Maršalatu dvora Beograd.

»Slovenska šolska matica«, ki ji je supre-ma lex kulturno oblikovanje mladega rodu, bridko čuti, da je naš oče domovine mnogo prezgodaj in na nekulturen način umrl, ter zatrjuje vdanost in zvestobo novemu vladar-ju, Njegovemu Veličanstvu Kralju Petru II.

Predsednik društva: Ozvald.

— Sreska razstava šolskih vtov in štajerske kokeši v Celju se bo vršila teden dni pozneje, kakor je to bilo prvotno določeno, in sicer od 27. do 30. oktobra t. l.

— Sekcija Pomladka Rdečega križa v Ljubljani prosi potrpljenja vse one šole odno-sno šolske odbore Pomladka Rdečega kri-ža, ki so poslale prijavnice, ker jim ne more

poslati potrebnih tiskovin (članskih kart, Igre za dobro zdravje itd.). Čim jih prejme od Glavnega odbora iz Beograda, izvrši naročila takoj.

— Kraljevska banska uprava dravske ba-novine, je izdala zelo potrebno in poučno knjižico, ki bo razveselila vse gobarje. Na-slov ji je »Gobe za trgovino in domačo upo-rabo.« Knjižico je spisal znani gobarski strokovnjak g. A. Beg. Knjižico krasi osem lepih, barvnih slik najrazličnejših vrst gob, ki prihajajo v poštev za trgovino in domačo upo-rabo izpod čopiča g. Drag. Humeke. V knji-žici obravnava pisatelj zelo pereča vprašanja in sicer: kako je treba gobe nabirati, snažiti, rezati in sušiti, kako je ravnati s posušenimi gobami. Prav posebno važno je poglavje o vlaganju gob v slano vodo, kajti zadnje čase se inozemstvo zelo zanima za na ta način ohranjene gobe. Na koncu pa sledi še opis gob, ki so potrebne za sušenje in vlaganje, kakor tudi tem podobnih, ki pa niso užitne oziroma so strupene. Knjižico lahko naročajo zanimanci pri pristojnem sreskem kmetij-skem referentu po ceni 4 Din za izvod. V knjigarnah se pa dobi knjižica po ceni 5 Din za izvod. Učiteljstvu knjižico toplo priporo-čamo, ki jim bo služila pri pouku o nabiranjju in pripravljanju gob zlasti za prodajo.

— Vidrova prva berila! Šolska upravi-teljstva, ki morda razpolagajo z Vidrovimi prvimi berili, naprošamo, naj v svrhu odkupa knjig to takoj javijo šolskemu upraviteljstvu v Poljčanah.

— Podmladek Rdečega križa. Ker bodo gotovo zanimali učiteljstvo podrobni statistični podatki o Podmladku Rdečega križa, navajamo, da je bilo organiziranih v dravski banovini v šolskem letu 1933/34 — 216 osnovnih, 36 meščanskih in 18 srednjih šol. V 1082 razredih je bilo 21.464 članov. Po vsej državi je bilo organiziranih 3.372 osnovnih ter 398 meščanskih in srednjih šol, skupaj torej 3770 šol. V 12.226 organiziranih razredih je bilo vpisanih 362.554 učencev, kar je lepa armada in najmočnejša mladinska organizacija v Ju-goslaviji. V naši banovini so prejele šol. kuhinje 7000 Din, šol. lekarne 1000 Din, počitniške kolonije 14.000 Din, delavnice za ročno delo 1500 Din in šol. odri 3000 Din, skupaj 26.500 Din podpore. Bivši oblastni odbor PRK je razdelil v svojem 10-letnem obstoju šolam 140.036 Din podpore.

Osebne zadeve Učiteljski pravnik

OSEMETNO OBVEZNO ŠOLANJE IN OLAJSAVE ODNOSNO SKRAJŠANI POUK NA NARODNIH ŠOLAH.

(Konec.)

Zakonodajalec je za te starejše otroke podežlja določil ugodnosti tudi v § 11. in 12. zakona o narodnih šolah. Ker vladajo nejasnosti med učiteljstvom pri izvajanju teh dveh členov, hočemo v naslednjem pojasniti toza-dnevne predpise. § 11. določa: »V osnovni šoli se vrši samo redni pouk. V višji narodni šoli se vrši redni ali skrajšani pouk. Koliko bo olajšano glede razdelitve dela po mesecih v letu za tiste razrede višje narodne šole, ki imajo skrajšan pouk, odločuje minister prosvete z ozirom na krajevno razmere na pred-log krajevnega šolskega odbora in bana. V kolikor je redni pouk že izveden, ostane ne-izpremenjen.« Nadaljevanje tega § je § 12. z določilom »Kjer so v času poljskih del otroci iz višjih narodnih šol staršem neob-hodno potrebni za pomoč, se v razredih, za katere je treba, na predlog krajevnega šolskega odbora, lahko uvede redni pouk za pet zimskih mesecev od začetka novembra do konca marca in v ostalem času šolskega leta, skrajšani pouk.«

Pred zakonom o narodnih šolah so obsto-jale olajšave na deželi s ponavljalno šolo, ko-terero so obiskovali otroci — po uspešno do-vršenj vsakdanji šoli — v bivši ljubljanski oblašti otroci sedmega in osmega šol. leta od oktobra do aprila po enkrat na teden, ostali šolski čas so bili pouka prosti. V bivši mariborski oblasti pa so obiskovali od novem-bra do marca redno vsakdanjo šolo, ostali šolski čas so bili pouka prosti. Teh olajšav so bili deležni le otroci na deželi. Ker zakon o narodnih šolah v svojih določilih ne pozna ponavljalnih šol, je bilo potrebno iste ukiniti in upoštevati uvedbo olajšav in skrajšanega pouka po §§ 11. in 12. zakona o narodnih šolah, kar se je izvršilo z normalijo kraljev-ske banske uprave IV. No 6834/1 z dne 8. aprila 1932., ki se glasi:

»Na osnovi predlogov krajevnih šolskih odborov in sreskih načelstev po tuuradni

okrožnici z dne 19. septembra 1930. IV. No. 16963/1 1930. glede olajšav in skrajšanega pouka po čl. 11. in 12. zakona o narodnih šolah odrejam do izida pravilnika k citira-nemu zakonu na predlog širšega banovinskega šolskega odbora z dne 21. dec. 1931. nastopno:

V smislu čl. 11. in 12. zakona o narodnih šolah se na deželi, kjer sestavljajo večina pre-bivalstva kmetovalci, uvede s šolskim letom skrajšani pouk in olajšave.

Šolobvezni otroci sedmega in osmega šolskega leta obiskujejo na deželi redno vsak-danjo šolo od 1. novembra do 31. marca, ostalo dobo šolskega leta se oprostite šolskega obiska.

Navedenih olajšav šolskega obiska so de-ležni otroci kmetijskih staršev ob dobrem šolskem napredku na ustno ali pismeno proš-njo staršev na šolsko upraviteljstvo. Z vpi-sovanjem učencev naj se združi tudi prigl-aševanje staršev za gornje olajšave. O prizna-nju olajšav naj sklepajo na večrazrednicah lokalne učiteljske konference. Starše, katerim se odkloni priznanje gornjih olajšav, je pis-meno obvestiti s pojasnilom, da se imajo pra-vico pritožiti na sresko načelstvo, ki v zadevi končno veljavno odloča.

Z ozirom na posledice izvajanj gornjih določil naj šolska upraviteljstva ob sklepu šolskega leta predložijo sreskim načelstvom po-ročila o številu šolskih otrok po vpeljavi odre-jenega skrajšanega pouka in zaposlitvi učiteljstva na šoli.

Sreska načelstva pa naj za šole, kjer bodo nastale razmere otežoče za izvrševanje te od-ločbe predložijo kraljevski banski upravi poro-čilo in stavijo predlog za odstranitev mogo-čih ovir pri vpeljavi skrajšanega pouka na šo-lah. Določbe je naznaniti po krajevnih šolskih odborih na krajevno običajen način prizade-tim staršem šolobveznih otrok.«

V prvem odstavku navedene normalije je določeno, da veljajo te olajšave do izida pravilnika, katerega more izdati le ministr-tvo prosvete, zato je zadoščeno določilom § 11. in 12. zakona, da dovoljuje te olajšave ministrstvo prosvete. Zaradi nujne potrebe ukinitve ponavljalnih šol, ki jih zakon ne na-vaja, je bilo iste ukiniti in za lažji prehod odrediti omenjene olajšave dokler ministrstvo prosvete s pravilnikom ne odloči drugače.

V četrtem odstavku normalije je podan širok okvir za izvajanje olajšav. O priznanju olajšav sklepa učiteljski svet na osnovi šolskega napredka in da so otroci poljedelskih staršev ter da obiskujejo otroci višjo narodno šolo v sedmem ali osmem šolskem letu, kar je v skladu s prvim stavkom § 11. zakona. Učiteljskemu svetu je torej dana prosta odlo-čitev, da na osnovi ugotovljenih činjenic prizna, ali pa odkloni olajšave šolskega obis-ka. S tem je dana neka pomoč šoli, da ima-jo starši interes na uspešnem šolanju otroka z rednim pošiljanjem v šolo in pažnjo na vršitev šolskih učnih dolžnosti, ker jim v nasprotnem primeru grozi odklonitev prizna-nja olajšave po učiteljskem svetu.

Zaradi enotnega tolmačenja normalije IV. No 6834/1, je izdala kraljevska banska uprava odločbo IV. No 13842/1 z dne 6. X. 1933., ki se glasi sledeče:

Na kraljevsko bansko upravo prihajajo vloge glede olajšav in skrajšanega pouka po določilih čl. 11. in 12. zakona o nar. šolah, iz katerih je razvidno, da ni jasnosti glede izva-janja tozadevne okrožnice kraljevske banske uprave z dne 8. aprila 1932. IV. No 6834/1.

Tretji odstavek cit. okrožnice se poja-snjuje nastopno: Šolobvezni otroci 7. in 8. šol. leta obiskujejo na deželi redno vsakda-njo šolo od 1. novembra do 31. marca, ostalo dobo šolskega leta se oprostite šolskega obiska. Teh olajšav so deležni le otroci 7. in 8. šol. leta, ki so dovršili osnovno šolo, to je, da obvla-dajo učno snov predpisano, za prvo, drugo, tretje in četrto šol. leto dotične šole, ker se vrši v osnovni šoli le redni pouk brez skraj-šanega pouka po § 11. odst. 1. zakona o na-rodnih šolah.

Otroci 7. in 8. šol. leta, ki obiskujejo višjo narodno šolo, to je 5., 6., 7. ali 8. šol. leto, so lahko deležni skrajšanega pouka po citirani okrožnici. N. pr. otrok, ki je na šoli dovršil odeljenje V. šol. leta, a obiskuje šolo 7. ali 8. šol. leto, uživa lahko skrajšani pouk ako so izpolnjeni vsi ostali pogoji okrožnice, IV. No 6834 z dne 8. aprila 1932.

V zadnjem odstavku navedem primer omogoča enotno tolmačenje normalije IV. No 6834/1. Otroku, ki je dovršil razred višje na-rodne šole in obiskuje šolo v sedmem ali osmem šolskem letu, učiteljski svet lahko odkloni priznanje olajšav na osnovi ugotovlje-nih dejstev in določi normalije. Ina pa tudi možnost, da otroku zaradi zadovoljivega šolskega napredka in izredno težkih gospodar-skih prilik roditeljev prizna olajšave. Seveda bodo to le izredni primeri, kajti v splošnem bodo uživali olajšave le otroci tretjega in četrtega razreda višje narodne šole, ki odgo-varjata ob rednem napredku učenca sedme-mu in osmemu šolskemu letu.

S tem upamo, da smo dovoljno pojasnili učiteljstvu praktično izvajanje zakonitih do-ločil in predpisov, glede osemletnega obvez-nega šolanja in obstoječih olajšav v narodni šoli.

—§ »Prijava za osebno draginjso dokla-do« in ureditev prejemkov uradniškim pri-pravnikom in pogodbenim uradnikom.

Uredba o drag. dokladah aktivnih držav-nih uslužbenecv št. 10990/I z dne 12. mar-ca 1932. (Roč. kat., str. 85—92) je bila izpre-menjena z uredbo št. 14312/I z dne 11. aprila 1934. (Roč. kat., str. 93—95). Prav tako je izšla dne 11. aprila 1934. pod št. 14311/I od-ločba ministrstva za finance (Roč. kat., str. 75 do 77), ki odreja višino prejemkov drž. pri-pravnikom in pogodbenim uradnikom. — Z ozirom na določila navedenih uredb je dolžan vsak drž. uslužbenec naznaniti oddelku VII. kralj. banske uprave na predpisani »prijavilic

Ali ste že član

Učiteljske tiskarne?

izpremembe, ki vplivajo na ureditev osebne drag. doklade, odnosno na ureditev prejemkov. »Prijava« mora predložiti tudi vsak drž. uslužbenec, takoj ko nastopi prvič službo (se javi na službo). — »Prijava« je izpolniti po navodilih, ki so natisnjena na hrbtu obrazca. Prijave je založil ekonomat kralj. banske uprave, kjer se naročajo istočasno s priključitvijo znamke za Din 0'50.

Naša gospodarska organizacija

—g Zahvala. Namesto venca na krsto viš. šol. nadzorniku Josipu Novaku je darovalo še 8 preživelih sošolcev znesek 400 Din Učiteljskemu domu v Ljubljani z željo, da bi ta čimprej sprejemal učiteljske otroke pod svoj krov. Za podarjeni znesek se tovarišem najlepše zahvaljuje blagajnik UD Josip Kobal.

—g Učiteljski dom v Mariboru. Za »Majstrov kamen UD« so nadalje darovali: učiteljsko osnovne šole v Dramljah 50 Din; šola Sv. Barbara v Slov. gor. 25 Din; Šmarje pri Jelšah 20 Din; Gornja Radgona 200 Din; Sv. Duh na Stari gori 23 Din; Šmartno pri Slovenjgradcu 45 Din; Veržej 20 Din; Koprivnica pri Rajhenburgu 40 Din; IV. deška osn. šola v Mariboru 61 Din; Grmovšek Miloš, sres. šol. nadzornik v Slovenjgradcu 40 dinarjev. Skupaj z zadnjič izkazanimi darovi 2181.75 Din. — Pristržna zahvala vsem darovalcem!

Ptjško učiteljsko društvo pa je darovalo v spomin na umrlo tovarišico Marijo Šircelj iz Cirkovc namestu venca na grob 200 Din. Iskrena zahvala!

M. Kožuh, blagajnik.

Učiteljska fiskarna

PISARNISKI PAPIR IN KUVERTE S ČRNIM ROBOM ZA DRŽAVNE URADE.

»Učiteljska tiskarna« v Ljubljani je založila predpisani pisarniški papir in kuverte z 1 cm širokim črnim robom.

Cena za 1000 pol papirja, format 34×42 cm	Din 200'—
Cena za 1000 listov papirja, format 34×21 cm	120'—
Cena za 1000 pol strojepisnega papirja, format 34×42 cm	180'—
Cena za 1000 listov strojepisnega papirja, format 34×21 cm	110'—
Cena za 1000 kuvert modrih, format 12×18 cm	125'—
Cena za 1000 kuvert modrih, format 14×21 cm	145'—

—t Šolske knjižnice po naših šolah so čisto zelo pomanjkljive in manjka v njih tudi najpotrebnejša mladinska literatura. Učiteljska tiskarna, naša lastna založniška zadruga, je poskrbela, da se lahko vse te knjižnice spolnijo za prav majhen denar. Preglejte cenike naše zadrugne knjigarne, potem pa naročite kar vam še manjka. Šolske knjižnice so važne vzgojne ustanove in vanje vložen denar je vedno dobro naložen.

Mladinska matica

OKTOBRSKA ŠTEVILKA »NAŠEGA RODA«.

Grozni atentat v Marseillu, ki je vzel dragoceno življenje našemu Viteškemu kralju Aleksandru I. in je pahnil vso Jugoslavijo v morje žalosti, je odel tudi »Naš rod« v žalni flor. List izide z nekaj dnevno zamudo in bo posvečen blagopokojnemu kralju. Poleg člankov, ki govorijo o velikem delu našega pokojnega vladarja prinese »Naš rod« tudi tople in v duše segajoče besede naših velikih umetnikov Otona Zupanciča, Ivana Preglja in Alojzija Gradnika.

Prav zanimivi bodo tudi članki o našem novem mladem kralju Petru II.

Poleg tega gradiva ima naša mladinska revija med drugim tudi Hudalesovo povest »Zlo«. Iz angleščine je prevedel za to številko iz E. Yonngovih »Povesti potnikov« Kunaer potovanje Marka Pola na Kitajsko v l. 1271., Karlo Kocjančič opisuje potovanje dveh potepuhov v zločljivem čolnu po razburkanem Jadranu, Končič Ahačičeva nas vodi v skrivnotni narave, Jože Herfort pa priobčuje občuteno sliko s planin »V senci orlovih kril«.

Gradnik prevaja v Cicibanovem rodu Čehovega »Kaštanjko«, v rubriki Doma in po svetu pa je še mnogo drobnega in dragocenega gradiva za učitelja. Platnice prinašajo križaljke in uganke in razpis lepih nagrad, med temi žepno uro. Kakor je vsebinsko ves list izredno lep, tako je tudi ilustrativno prav bogat. Naslovno stran je izdelal ljubljenec otrok Maksim Gaspari, motranje vinjete so drobne umetnine Janeza Trpina, Hudalesovo povest je bogato ilustriral A. A. Bucik, Čehovo Kaštanjko pa prav učinkovito Lj. Ravnikar. List

prinaša pa tudi Jakčev portret našega mladega Kralja Petra II. in še več drugih slik. Številka vsebuje mnogo umetnin trajne vrednosti in ne bi smelo biti našega otroka brez lista!

»Naš rod« izide še v tem tednu in se bo začel razpošiljati v torek 23. t. m. Dozdej je prijavljenih ca 15.000 naročnikov. Približno ena tretjina šol pa še ni zaključila nabiranja. Prosimo cenjene poverjenike, da to čimprej store.

STATISTIKA NAROČNIKOV

	lani	letos
Sv. Andraž nad Polzelo	9	14
Begunje na Gorenjskem	4	29
Borovnica	74	58
Brežice	78	85
Črenšovci	16	5
Dobje p. Slivnica	5	13
Donačka gora p. Rogatec	13	7
Dramlje	—	20
Sv. Florijan p. Doliču p. Mislinje	24	13
Gederovci p. Rankovci	—	22
Guštanj	22	42
Horjul	48	19
Sv. Ilj p. Velenje	34	10
Kočevo	106	83
Križe pri Trziču	—	32
Sv. Lenart p. Laško	4	18
Ljubno p. Podnart	—	8
Ljutomer deš. o. š.	28	47
Majšperg p. Ptujška gora	30	11
Mala Nedelja	31	20
Marija Snežna na Velki Muta	—	60
Negova	45	36
Negova	16	22
Sv. Peter pod Sv. gorami	21	36
Podgrad	—	12
Polhovgradec	21	7
Rečica ob Savinji	—	39
Slovenska Bistrica dekl. o. š.	36	63
Škofja Loka, mešč. š.	8	39
Turjak	—	16
Velika Nedelja	82	32
Železniki	—	12
Ziri	124	90

Šolski radio

—r IV. teden. V torek 23. oktobra bo predaval g. Kapus Vladimir »Jesen v prirodi«. Vsebinska tega predavanja je: Kar je večer v dnevu življenja, to je jesen v prirodi. Dnevno delo je končano zvečer; delo pomladi in poletja je zaključeno jeseni. Ko so dozoreli sadovi, se je treba pripraviti za zimo, za počitek, ki bo trajal dokler se o sv. Valentinu zopet zbude korenine. Priroda skrbi za prezimovanje živali in rastlinstva. Jesen pa ne uspa vsa življenja. Za razna bitja in tudi za nekatera rastline je jesen druga pomlad.

V petek 26. oktobra bo predaval g. dr. Kolarič Rudolf »Ob šestdesetletnici pisatelja Fr. Ks. Meška. Razpored:

1. Življenje.
2. Umetniški razvoj.
3. Njegova dela.
4. Oznaka, pomen.

Študentska organizacija JUU

iz društev:

— JUU — SRESKO DRUŠTVO V LJUBLJANI bo zborovalo predvidoma 10. XI. v Ljubljani. Članom odbora je bila te dni razposlana okrožnica, o kateri naj informirajo bližnje članstvo, okrožnico na zatem odposljejo naprej po vrstnem redu. Naše društvo se je priključilo žalnemu zboru ob smrti našega Viteškega kralja Aleksandra I. dne 10. oktobra 1934., ki se je vršil v litijskem sokolskem domu. — Predsednik.

Poročila:

+ JUU — SRESKO DRUŠTVO V LJUTOMERU je imelo dne 22. septembra 1934. v Gor. Radgoni svoj redni občni zbor. Bil je dobro obiskan. Navzočih je bilo 80 članov.

Po situacijskem poročilu, s katerim je očrtal najvažnejše dogodke zadnjega časa, tičoč se nas — je podal tov. Mavrič še svoje predsedniško poročilo. Sklepamo račun — in reči moremo, da naše delo ni bilo najzadnje. In v bodoče: glavno načelo nam bodi — sloga — tako v delu, kot v medsebojnem odnosu. Poravnajmo nespornost samj med seboj, ne iznašajmo vsega pred sodbo drugih. — Preden je prešel na dnevni red, je zaklical dobrodošlico novim tovarišem, in sicer: Juliju Casagrande iz Štrigove, Stanku Hinterlechnerju iz Stogovcev, Ivanu Stropniku iz Kapele; poslovlil se je pa od tovarišice Protopopov Mare, ki stopa v pokoj, želeč ji, da ga dolgo uživa.

Pri obravnavi dopisov je tov. predsednik pozival k pristopu k Učiteljski tiskarni, naker se je priglasilo 7 članov in k posluževanju UGP, zbor je pa sklenil prispevati h Katalogu knjig Pedagoške Centrale 50 Din.

Sledila so poročila o skupščini, in sicer je govoril o banovinski skupščini tov. Klanjšček, tov. Turko je podal svoje vtise z glavne, tov. Ivanjšič pa je poročal o seji nadzornega

odborna — naker se je prešlo na poročila domačih funkcionarjev, od katerih izkazuje blagajniško 3354 Din prebitka. Stari odbor je dobil absolutorij s pohvalo, naker je bil izvoljen novi odbor, ki se je na seji konstituiral sledeče: predsednik: tov. Mavrič Karel, podpreds.: tov. Stopar Slavko, tajnica: tov. Klemenčič Mara, blagajnik: tov. Klanjšček Mirko, knjižničarka: tov. Vodenik Ina, odbornika: tov. Resman Rado in Turko Alfonz, namestniki: tov. Sterger Ana, Cvetko Radovan, Šinko Justina. — Nadzorni odbor: tov. Mikl Ciril, Horvatič Andrej, Kurbus Milena, namestniki: tov. Mihec Anton, Senčar Mirka. — V zaščitni odsek so bili izvoljeni: tov. Stopar, Mislej, Klanjšček, Goloblič Marta. — Poročevalec za »Narodno Prosveto« ostane tov. nadzornik Karbaš, poročevalec za »Učitelja«: tov. Bizjak Mirko, za »Učiteljskega tovariša«: tov. Mihec Anton. — Poverjenik za P. C. je tov. Golar Emanuel, za Mladinsko matico tov. Ogorelec Marica, za Samopomoč pa tov. Vl. Porekar.

Pri slučajnostih se je sklenilo poprositi U. T., da založi v novi, četudi skrčeni nakladi Vidrovo; Prvo čitanko. — Prihodnje zborovanje se je nastavilo na 17. november v Gor. Radgoni.

T. č. predsednik: K. Mavrič. T. č. tajnica: Klemenčič Mara.

+ JUU — SRESKO DRUŠTVO KAMNIK je zborovalo dne 6. oktobra 1934. v Domžalah. Tov. predsednik Arrigler je prečital došle dopise. Sprejet je bil predlog tov. Hrovata, da se plačuje članarina Slovenske šolske matice skupno z društveno članarino à 3 Din mesečno. Po situacijskem poročilu tov. predsednika, sta poročala tov. Inkret in Primožič o banovinski, tov. Cencič pa o državni učiteljski skupščini. Na predlog tov. Arriglerja društvo pismeno čestita tovarišu Dimniku k njegovi izvolitvi za predsednika naše organizacije. — Poročila odbora so se soglasno sprejela. Nato so se vršile volitve v upravni in nadzorni odbor z vzklikom. Na predlog tov. Venturinija je bil izvoljen sledeči odbor, ki se je na redni seji konstituiral takole: predsednik Ostanek Franc, podpredsednik Primožič Ivan, tajnik Trobiš Stefan, blagajnik Napokoj Josip, odborniki: Stenovec Ivan, Schubert Stefanija, Hrovat Valerija, namestniki: Andolšek Stanko, Mehora Drago, Fajdiča Vida. Nadzorni odbor: predsednik Inkret Alfonz, podpredsednik Mrak Jože, tajnik Chvatal Franc, namestniki: Dežman Pavla in Janša Angela. — Po izvolitvi novega odbora se je tov. predsednik Arrigler zahvalil za zaupanje, novemu odboru pa čestita in mu želi mnogo uspeha. Tov. Primožič se mu pa zahvali za trud in požrtvovalnost pri društvu in želi, da ostane tudi na višjem položaju iskren zaščitnik učiteljstva. Slednjič se tov. Stenovec zahvali bivši tajnici in blagajniku za marljivo delo v društvu.

Tov. predsednik je nato zaključil lepo uspešno zborovanje. Fr. Ostanek, preds. Št. Trobiš, taj.

— JUU — SRESKO DRUŠTVO V CELJU je zborovalo v soboto 6. oktobra ob navzočnosti 170 čl. t. j. 90%. Zborovanja se je udeležilo 6 abiturientk iz celjskega sreza.

Sklepi predlogi in resolucije.

I. 1. Članarina za S. Š. Matico se bo pobirala o počitnicah.
2. Za poverjenika Uč. tiskarne se določi tov. Pogačnik. Društvo vplača 5 deležev.
3. Odobri se ključ za volitve v sekcijski upravni in nadzorni odbor.

II. 1. Učiteljstvo celjskega sreza zahteva od Udruženja, da doseže pri oblastvu, da se bodo upoštevala pri nameščanju in premeščanju učiteljstva le službena leta, kvalifikacija in družinske potrebe. Vsaka intervencija pri podeljevanju služb naj se zabrani, posebno ako se z njo škoduje potrebnejšemu in vrednejšemu učitelju.

2. Sekcija odn. glavni odbor naj naroči društvo, naj ne volijo v upravo članov, ki v dotični funkcijski dobi dosežejo 35 službenih let in V. skupino.

3. Sekcija naj se zavzame za to, da se bo subvencija udeležencem tečajev za obrtne šole razdeljevala po izdatkih in stroških posameznih udeležencev.

4. »Učit. tovariš« naj ne ponatiskuje kritik o publikacijah M. M., ki jih itak čitamo v dotičnih listih. Nadalje naj opusti priobče-

Za vsakogar potrebna knjiga

Državoznanstvo

(Spisal dr. Fr. Ogrin)

je izšla sedaj v naši založbi

Vsi učitelji

na srednjih, strokovnih, meščanskih in narodnih šolah potrebujejo to knjigo o ustroju naše države in o naših zakonih pri pouku

Cena broširane knjige Din 24'—
" vezane " " 28'—

Knjigarna Učiteljske tiskarne

Ljubljana, Frančiškanska ulica 6
Maribor, Tyrševa ulica 44

vanje vseh detajlov iz sej M. M. to velja za »Drobiž«.

5. M. M. naj bi poverjenikom učiteljem pri številu od 50 dalje dajala svoje letne redne publikacije zastoj.

6. Vsled izrednega znižanja postavke za razredne potrebščine je nujno, da se uvedejo matični listi in izkazi za 8 šol. let.

Občni zbor. Društvo je štelu 188 čl., blagajna izkazuje prebitke, knjižnica ima 459 del. Odboru se je na predlog nadzornega odbora izrekla pohvala. Izvoljen je bil potom tajnih volitev nov odbor, ki se je konstituiral tako: predsednik Roš Franjo, podpreds. Wudler Franja, tajnica Zagar Milena, blagajnik Zdolšek Bogomir, odborniki: Hajšek Franjo, Jarh Josip, Pogačnik Janko, namestniki: Schreiner Ljudmila, Tiran Ernest, Dolinar Ivan. V nadzorni odbor: preds. Sevnik Julij, podpreds. Gobec Vekoslav, tajnica Jankovič Mira, namestnika: Volavšek Anton, Valenčič Josip.

Predavanje. Nadzornik tov. Peševšek je podal v referatu: Šolska kronika, vrsto praktičnih nasvetov za pisanje kronike, da je zanimiva in vsebuje vse značilne dogodke, ki so v zvezi s šolo in okolišem. Zlasti pa bodi kronika učiteljstvu najbližji vir za domoznanski pouk.

J. Pogačnik,
t. č. tajnik.

I. Gosak,
t. č. preds.

Novosti na knjižnem trgu

—k Dr. Fr. Mišič: »V žaru in čaru šumovitega Pohorja.« V samozaložbi je izšla bogato ilustrirana knjiga, ki vsebuje poleg pristnega pohorskega gradiva pokrajinske in kulturno-zgodovinske obrise vseh pohorskih mest in vasi. Knjiga ima propagandni značaj in bo prav dober priročnik turistom in smučarjem. Posebno pa jo priporočamo šolam in učiteljstvu, ki bo v njej našlo mnogo zanimivega gradiva za domovinski, zgodovinski in zemljepisni pouk. Knjiga je živo in zanimivo pisana, zato jo bo mladina z užitkom čitala. Naroča se pri pisatelju dr. Franu Mišiču v Mozirju.

Mali oglasi

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva, vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek Din 5'—

FR. P. ZAJEC
Izprašan optik
Ljubljana, Stari trg 6

priporoča: naočnike, ščipalnice, barometre, toplomere, risalno orodje, mikroskope, fotoaparate itd. Velika zaloga raznih ur, zlatnine in srebrnine. Ceniki brezplačno.

Za srednje, strokovne, meščanske, osnovne

šole

dobite vse mogoče

knjige in potrebščine

v naših knjigarnah:

Ljubljana, Frančiškanska ulica št. 6 — Maribor, Tyrševa ulica št. 44

Izvršujemo vsa tiskarska in knjigovodska dela. Na zalogi razne slike, fizikalni aparati, zbirke in druga učila

UCITELJSKA TISKARNA r. z. z. o. z.

Ljubljana — Frančiškanska ulica št. 6